

Undervisningsbeskrivelse

Termin	maj-juni 2022
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	stx
Fag og niveau	Fysik B
Lærer	MC
Hold	2.z FysB

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Energi
Titel 2	Solsystemet og Verdensbilleder
Titel 3	Kosmologi
Titel 4	Lyd
Titel 5	Lys
Titel 6	Atomere og atomkerner
Titel 7	Mekanik (kinematik og dynamik)
Titel 8	Radioaktivitet
Titel 9	Tryk og opdrift
Titel 10	Elektriske kredsløb

Titel 1	Energi
Indhold	<p>Litteratur: I-Fysik C (https://ifysikc.systeme.dk/index.php?id=1) Kap. 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9 FysikABbogen1 kap 2.2 (https://fysikab1.systeme.dk/?id=246) (Energibevarelse og energikvalitet) FysikABbogen1 kap 7.1 (https://fysikab1.systeme.dk/?id=368) (Varme og arbejde)</p> <p>Nøgleord Energiformer, energiomdannelser, energibevarelse, effekt og nyttevirkning, mekanisk energi, tilstandsformer, specifik varmekapacitet, smeltevarme, fordampningsvarme, brændværdi, varmetransport</p> <p>Eksperimenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vandblandingstemperatur (sammenligning med beregning) - Bestemmelse af specifik varmekapacitet for et fast stof - Bestemmelse af isens smeltevarme - Bestemmelse af vands fordampningsvarme - Fordampning af sprit på termoføler (analyse af kurve) - Bestemme nyttevirkning ved opvarmning af vand i elkedel - Bevarelse af mekanisk energi (hoppende bold). Analyse af grafer i LoggerPro
Omfang	14 blokke à 95 min.
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - At kunne foretage beregninger af fysiske størrelser ud fra grundlæggende begreber og modeller. - At kunne behandle eksperimentelle data med henblik på at diskutere matematiske sammenhænge mellem fysiske størrelser. - At kende og anvende modeller til en kvalitativ eller kvantitativ forklaring af fysiske fænomener.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Eksperimentelt arbejde

Titel 2	Solsystemet og verdensbilleder
Indhold	<p>Litteratur:</p> <p>I-Fysik C (https://ifysik.systeme.dk/index.php?id=1) Kap. 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 (minus solens magnetiske aktivitet), 4.5, 4.6 Den bevægede jord (Film om verdensbilledets udvikling) https://www.matematikfysik.dk/fys/noter_tillaeg/tillaeg_keplers_love.pdf</p> <p>Videoer fra YouTube Stellar parallax and measuring distance https://www.youtube.com/watch/1nVSzzYCAyk</p> <p>Nøgleord Jordens dannelse, Jordens rotationer, Jorden og Månen, Jorden og Solen, Solsystemet, Historiske verdensbilleder, Retrograd bevægelse, Parallaxe, Keplers lov</p>
Omfang	7 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - kende og kunne opstille og anvende modeller til en kvalitativ eller kvantitativ forklaring af fysiske fænomener og sammenhænge - gennem eksempler kunne perspektivere fysikkens bidrag til såvel forståelse af naturfænomener som teknologi- og samfundsudvikling - kunne formidle et emne med et fysikfagligt indhold til en valgt målgruppe
Væsentligste arbejdsformer	Næste hele forløbet var virtuel pga. Corona Eleveoplæg på Teams omhandlende indholdet i vores solsystem.

Titel 3	Kosmologi
Indhold	<p>I-Fysik C (https://ifysik.systime.dk/index.php?id=1) Kap. 5.1, 5.2, 5.3 Orbit 2 s. 206-221 Videoer fra YouTube Cosmological Redshift is Not a Doppler Shift Cosmic background radiation Scale of the universe Cosmology & Astronomy Khan Academy Cosmic background radiation 2 Scale of the universe Cosmology & Astronomy Khan Academy</p> <p>Nøgleord Galakser, Hubbles Lov, Størrelsesklasser, Afstand til galakser (Cepheide metoden), farten af galakser (rødforskydning), Big Bang</p> <p>Eksperimenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hubbles lov med en elastik - Bestemmelse af afstanden til Galaksen M100 ved analyse af Cepheide stjerner.
Omfang	6 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - kunne behandle eksperimentelle data ved hjælp af blandt andet it-værktøjer med henblik på at afdække og diskutere matematiske sammenhænge mellem fysiske størrelser
Væsentligste arbejdsformer	Virtuel pga. Corona

Titel 4	Lyd
Indhold	<p>Litteratur: I-Fysik C (https://ifysikc.systime.dk/index.php?id=1) Kap 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 (dog kun afsnittet instrumenters klang), 2.6, 2.7</p> <p>Nøgleord Bølger: grundlæggende egenskaber (bølgelængde, frekvens, udbredelsesfart og interferens), lydintensitet, strengeinstrumenter, blæseinstrumenter, resonans, stående bølger</p> <p>Eksperimenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lydens hastighed bestemt ved brug af klaptræ og mikrofoner - Bestemmelse af frekvensen for en stemmegaffel ved brug af LoggerPro (frekvensanalyse) - Frekvensanalyse af stående bølger på en guitarstreng (overtoner) - Stående bølger på en streng - Bestemmelse af lydens hastighed i et halvåbent resonansrør
Omfang	9 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Rapportering og efterbehandling af eksperimentelt arbejde - Opstille og anvende modeller til såvel en kvalitativ som en kvantitativ forklaring af fysiske fænomener - Beregning af fysiske størrelser ud fra grundlæggende begreber
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Eksperimentelt arbejde - Dele af forløbet var virtuelt pga. Corona

Titel 5	Lys
Indhold	<p>Litteratur: I-Fysik C (https://ifysikc.systeme.dk/index.php?id=1) Kap. 3.1, 3.2 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7 Spektrum, Claussen, Both, Hartling s. 96-97,99-100, 102 Video fra YouTube: Why does light slow down in water?</p> <p>Nøgleord Det elektromagnetiske spektrum, fotoner, emissions- og absorptionsspektre, solens spektrum, synligt lys, øjets anatomi (kort), Gitterligningen, optisk gitter, refleksion og brydning, totalrefleksion, brydningsloven (Snells lov)</p> <p>Eksperimenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Undersøgelse af brydningsloven, totalrefleksion (i vand og i glas) - Bestemmelse af bølgelængden for en laser - Bestemmelse af bølgelængdeintervallet for det synlige spektrum - Bestemmelse af sporafstanden på en CD/DVD - Bestemmelse af tykkelsen af et hår - Bestemmelse af brydningsindeks for sprit ved brug af væskerefraktometer.
Omfang	11 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Rapportering og efterbehandling af eksperimentelt arbejde - Opstille og anvende modeller til såvel en kvalitativ som en kvantitativ forklaring af fysiske fænomener - Beregning af fysiske størrelser ud fra grundlæggende begreber
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eksperimentelt arbejde

Titel 6	Atomer og atomkerner
Indhold	<p>Litteratur: I-Fysik C-B https://ifysikcb.systeme.dk/index.php?id=1 Kap 2.1, 2.2, 2.3, 2.4</p> <p>Nøgleord Bohrs Atommodel, Atomkerner, Kerneomdannelser, Massedefekt og bindingsenergi</p> <p>Ekspirimentar: - Analyse af lys fra Balmer Lampe og Glødepære ved brug af spektrometer.</p>
Omfang	9 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - kende og kunne opstille og anvende modeller til en kvalitativ eller kvantitativ forklaring af fysiske fænomener og sammenhænge - gennem eksempler kunne perspektivere fysikkens bidrag til såvel forståelse af naturfænomener som teknologi- og samfundsudvikling
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning

Titel 7	Mekanik (kinematik og dynamik)
Indhold	<p>Litteratur: I-Fysik C-B https://ifysikcb.systime.dk/index.php?id=1 Kap 4.1, 4.2, 4.3 Kap 5.1, 5.2, 5.3 (minus afsnittet fjederkræfter og afsnittet Stokes lov), Kap 5.4 (minus afsnittet arbejde og effekt og afsnittet fjederkraftens arbejde)</p> <p>Nøgleord Hastighed, acceleration, bevægelse med konstant hastighed, bevægelse med konstant acceleration, bremseformlen (v^2-formlen) Kræfter, Newtons Love, Eksempler på kræfter, Kraft og arbejde</p> <p>Eksperimenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - undersøgelse af bevægelse med konstant hastighed og konstant acceleration med fokus på forskellige måde at lave dataopsamling - bestemmelse af dynamisk gnidningskoefficient ved brug af videooptagelse af genstand der bevæger sig hen over gulvet - bestemmelse af dynamisk gnidningskoefficient ved brug af smart pulley. - Undersøgelse af luftmodstand på en muffinform
Omfang	15 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - kunne demonstrere viden om fagets identitet og metoder - ud fra grundlæggende begreber og modeller kunne foretage beregninger af fysiske størrelser - ud fra en given problemstilling kunne tilrettelægge, beskrive og udføre fysiske eksperimenter med givet udstyr og præsentere resultaterne hensigtsmæssigt - kunne behandle eksperimentelle data ved hjælp af blandt andet it-værktøjer med henblik på at afdække og diskutere matematiske sammenhænge mellem fysiske størrelser
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

Titel 8	Radioaktivitet
Indhold	<p>Litteratur: I-Fysik C-B https://ifysikcb.systeme.dk/index.php?id=1 Kap. 3.1, 3.2, 3.3 (dog kun spontant fission, induceret fission og kædereaktion), 3.4, 3.5, 3.6, 3.7 Udleveret note om absorption af radioaktiv stråling i et stof</p> <p>Nøgleord Ioniserende stråling, radioaktive henfald, fission, henfaldsloven, aktivitet, GM-røret, tælletal, halveringstid, intensitet af γ-stråling</p> <p>Eksperimenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestemmelse af halveringstid ved brug af minigenerator - Bestemmelse af halveringstid for gammastråling i bly - Afstandskvadratloven for gammastråling
Omfang	9 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - kende til simple eksempler på simulering eller styring af fysiske systemers opførsel ved hjælp af it-værktøjer - - ud fra en given problemstilling kunne tilrettelægge, beskrive og udføre fysiske eksperimenter med givet udstyr og præsentere resultaterne hensigtsmæssigt
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

Titel 9	Tryk og opdrift
Indhold	<p>Litteratur: I-Fysik C-B https://ifysikcb.systeme.dk/index.php?id=1 Kap. 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 (dog kun afsnittene om Tryk og Temperatur, Stofmængde, Boyle-Mariotte lov og Gay-Lussacs lov)</p> <p>Nøgleord Tryk, hydraulik, tryk i en væske, opdrift, tryk og temperatur, stofmængde, Boyle-Mariotte lov og Gay-Lussacs lov</p> <p>Eksperimenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trykket i en væskesøjle - Archimedes lov - Leg med varmluftballoner - Boyle-Mariotte lov - Gay-Lussacs lov
Omfang	7 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - kende og kunne opstille og anvende modeller til en kvalitativ eller kvantitativ forklaring af fysiske fænomener og sammenhænge
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/eksperimentelt arbejde

Titel 10	Elektriske kredsløb
Indhold	<p>Litteratur: I-Fysik C-B https://ifysikcb.systime.dk/index.php?id=1 Kap. 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 (minus resistansens temperaturafhængighed)</p> <p>Nøgleord Ladning, strømstyrke, spændingsfald, resistans, elektrisk effekt, serie og parallelkobling, spændingskilder, indre modstand, hvilespænding, Ohms 2. lov, resistivitet.</p> <p>Eksperimenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - karakteristik for resistor og glødepære - Joules lov - Parallel- og seriekobling af modstande - Ohms 2. lov - Bestemmelse af resistivitet for konstantantråd (diameter og længde varieres)
Omfang	6 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - ud fra grundlæggende begreber og modeller kunne foretage beregninger af fysiske størrelser - - ud fra en given problemstilling kunne tilrettelægge, beskrive og udføre fysiske eksperimenter med givet udstyr og præsentere resultaterne hensigtsmæssigt
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning /skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde